



Raad van de
Europese Unie

Brussel, 14 juni 2024
(OR. en)

Interinstitutioneel dossier:
2022/0195(COD)

7629/24
ADD 1 REV 5

CODEC 776
ENV 284
CLIMA 110
FORETS 84
AGRI 207
POLMAR 9

NOTA I/A-PUNT

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	ONTWERPVERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD inzake natuurherstel en tot wijziging van Verordening (EU) 2022/869 (eerste lezing) - Vaststelling van de wetgevingshandeling = Verklaringen

Verklaring van Duitsland

De verordening natuurherstel wordt vastgesteld op een moment waarop de landbouwsector voor fundamentele uitdagingen staat. De Bondsrepubliek Duitsland benadrukt dat het van cruciaal belang is dat de landbouwsector klaar is voor de toekomst. In dat verband zijn functionerende ecosystemen onmisbaar. Voor de uitvoering van de verordening natuurherstel acht de Bondsrepubliek Duitsland het van cruciaal belang dat er geen extra lasten worden opgelegd aan landbouwbedrijven.

Verklaring van Estland

Estland staat volledig achter de verordening natuurherstel. Wij beschouwen de verordening natuurherstel als een van de belangrijkste instrumenten om het gevaarlijke biodiversiteitsverlies in Europa een halt toe te roepen en het tij te keren om voor een gezond, veerkrachtig en veilig milieu voor ons en onze kinderen te zorgen. Biodiversiteit is onze grootste bondgenoot in de strijd tegen klimaatverandering en bij de aanpassing aan de gevolgen ervan. Een duurzame voedselproductie, bosbouw en beschikbaarheid van vitale ecosysteemdiensten zijn afhankelijk van natuur en biodiversiteit. Bovendien dragen wij niet alleen verantwoordelijkheid voor onze eigen burgers en toekomstige generaties, maar ook voor de wereldgemeenschap. Met de verordening wordt een delicaat evenwicht gevonden tussen de noodzakelijke maatregelen om tegemoet te komen aan de dringende en reële behoeften van de natuur, en tegelijkertijd rekening gehouden met de inspanningen en verschillende omstandigheden van de lidstaten, waarbij de nodige flexibiliteit wordt geboden om daarop in te spelen.

Verklaring van Letland

Letland maakt zich nog steeds ernstig zorgen over de proportionaliteit van de herstelbepalingen voor landbouwecosystemen met betrekking tot de maatregelen die gericht zijn op het herstel van organische gronden die voor landbouwdoeleinden worden gebruikt en die ontwaterde veengebieden vormen.

Niettemin steunt Letland de vaststelling van het voorstel voor een verordening betreffende natuurherstel evenals het hoofddoel van het voorstel, namelijk de natuur op het hele continent in ere te herstellen ten behoeve van de biodiversiteit, het klimaat en de bevolking.

Wij zijn van mening dat op inspanningen gebaseerde bepalingen met kwantitatieve doelstellingen voor het herstellen en vernatten van organische bodems nog steeds het risico in zich dragen bepaalde lidstaten met specifieke klimaatomstandigheden onevenredig te treffen.

Letland is een lidstaat met een van de laagste percentages landbouwgrond (30 % van de totale landoppervlakte) in de EU. Tegelijkertijd is Letland een van de weinige lidstaten met het hoogste percentage organische bodems op landbouwgrond.

Gezien deze specifieke kenmerken en omstandigheden mogen herstelmaatregelen voor vernatting geen negatieve gevolgen hebben voor de landbouwproductie, een van de prioritaire economische sectoren van Letland.

Voorts zorgt vernatting ook voor een hogere uitstoot van methaan, het op een na meest bijdragende broeikasgas. In sommige gevallen werkt vernatting de verwezenlijking van Letlands LULUCF-klimaatdoelen tegen, zeker op korte termijn.

De beschikbaarheid van aanvullende financiering is een essentiële voorwaarde voor de verwezenlijking van de streefdoelen van deze verordening.

Bij de vaststelling van milieu- en klimaatdoelstellingen moet er op evenwichtige wijze rekening worden gehouden met alle duurzaamheidsaspecten van landbeheer en land- en bosbouw.

Verklaring van Litouwen

Litouwen deelt de bezorgdheid over de uitvoering van de vereisten van de verordening natuurherstel. Met name de bepalingen inzake het herstel van landbouwecosystemen geven aanleiding tot bezorgdheid voor de landbouw.

Litouwen staat echter achter de overkoepelende doelstelling en specifieke streefdoelen van de verordening natuurherstel, die in hoge mate bijdragen tot het continue herstel op lange termijn van ecosystemen in alle terrestrische en mariene gebieden van de Europese Unie.

Wij zijn van mening dat de verordening het juiste evenwicht kan vinden, waarbij enerzijds de nodige maatregelen worden genomen om het verlies aan biodiversiteit een halt toe te roepen en anderzijds rekening wordt gehouden met de verschillende omstandigheden van de lidstaten en de nodige flexibiliteit wordt geboden om deze aan te pakken.

De uitvoering van de verordening zal echter extra administratieve en financiële lasten meebrengen, met name voor de landbouw- en de bosbouwsector in Litouwen. Daarom is een stabiele, duidelijke, solide en gerichte financiering, met name via financieringsinstrumenten van de EU, een van de voorwaarden voor de doeltreffende uitvoering van herstelmaatregelen en voor compensatie in verhouding tot de beperkingen die aan de economische activiteit worden opgelegd.

Bovendien mogen de nieuwe vereisten geen negatieve gevolgen hebben voor de landbouwproductie en de voedselvoorzieningsketen. Tijdens de uitvoeringsperiode moet rekening worden gehouden met de specifieke nationale kenmerken, door deze in de nationale uitvoeringsplannen te handhaven en voldoende financiering uit Europese financieringsinstrumenten toe te wijzen.

Verklaring van Nederland

De Nederlandse regering herhaalt het belang dat zij hecht aan de verordening natuurherstel en onderschrijft de overkoepelende doelen ervan. Wij willen graag het Franse, het Zweedse, het Spaanse en het Belgische voorzitterschap, alsook de Commissie en het Europees Parlement danken voor hun constructieve aanpak bij het bereiken van een akkoord over deze verordening. Daarnaast willen wij graag onze waardering uitspreken voor alle EU-partners die de zorgen van Nederland serieus hebben genomen en tijdens de onderhandelingen hebben getracht oplossingen te vinden om tegemoet te komen aan deze uitdagingen.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft echter met een grote meerderheid een motie aangenomen waarin de regering wordt verzocht tegen de verordening natuurherstel te stemmen, aangezien het een aanzienlijke uitdaging is de huidige en toekomstige doelstellingen voor natuurherstel te verwezenlijken in de context van de hoge bevolkingsdichtheid en de hoge druk op het landgebruik als gevolg van concurrerende economische, sociale en milieueclaims, alsook de daarmee samenhangende risico's van juridische en beleidsmatige gevolgen. De bindende doelstellingen voor 2040 en 2050 die in de verordening zijn opgenomen, vergroten de uitdagingen voor de uitvoering ervan. De Nederlandse regering zal bijgevolg tegen de verordening stemmen.

Nederland is vastberaden de verordening succesvol uit te voeren zodra deze officieel is aangenomen en in werking is getreden. Wij zullen ernaar streven de verordening op zodanige wijze uit te voeren dat de administratieve lasten en wettelijke vereisten voor maatschappelijk relevante projecten zo beperkt mogelijk blijven. Daarnaast zullen wij binnen het kader van de verordening inzetten op het multifunctioneel gebruik van grond en hulpbronnen. Nederland ziet ernaar uit in permanente dialoog te staan met de Commissie en de lidstaten om ervoor te zorgen dat de verordening zal bijdragen tot het herstel van de ecosystemen voor mens, klimaat en planeet.

Verklaring van Polen

Polen waardeert de inspanningen van de Europese Commissie en het Europees Parlement bij het opstellen van de voorgestelde verordening, die een antwoord vormt op een van de grootste uitdagingen van de moderne tijd. De Poolse regering wil het Franse, het Zweedse, het Spaanse en het Belgische voorzitterschap danken voor hun inspanningen voor het bereiken van een compromis tijdens de onderhandelingen over deze verordening.

De Poolse regering begrijpt volledig dat doeltreffende maatregelen nodig zijn om natuurlijke hulpbronnen te beschermen en te herstellen, zoals de maatregelen die zijn opgenomen in de verordening natuurherstel van de EU, en heeft alle begrip voor de steun die voor deze verordening is uitgesproken door talrijke niet-gouvernementele organisaties, in wetenschappelijke kringen en door andere lidstaten. Polen heeft herhaaldelijk gewezen op de rol en het belang van biodiversiteit en het effect ervan op het goed functioneren van alle ecosystemen en de zekerheid van huidige en toekomstige Europese samenlevingen bij het behalen van duurzameontwikkelingsdoelstellingen. De verordening gaat echter voorbij aan de mogelijke discrepanties tussen de doelstellingen om ecosystemen te beschermen en te herstellen en de methoden om deze doelstellingen te verwezenlijken. Om deze reden kan Polen de verordening niet steunen.

Landbouwkwesties – niet alleen in Polen maar in de hele Europese Unie – doen legitieme twijfels rijzen over de volledige aanneming van de beginselen van de ontwerpverordening. Deze kwesties hebben vaak betrekking op de inherente werking van de EU-landbouwmarkt wat betreft de systemische veranderingen die zijn doorgevoerd in het kader van de beginselen van de Europese Green Deal-strategie, waarover momenteel opnieuw wordt onderhandeld.

Polen vindt de doelstellingen van de verordening getuigen van ambitie. Niettemin zijn er zorgen over het vermogen om deze activiteiten effectief uit te voeren, met name wat betreft het financiële aspect. Sinds de werkzaamheden omtrent de verordening natuurherstel werden aangevat, heeft Polen consequent gewezen op de kwestie dat er niet kon worden gezorgd voor voldoende financiële middelen voor natuurherstel (om te voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van de verordening). Bij het overgaan tot de uitvoeringsfase van de doelstellingen van de verordening zouden meer financiële middelen moeten worden toegewezen voor natuurherstelactiviteiten.

Bovendien is Polen van mening dat het tijdschema in de tekst niet geschikt is voor het beoogde doel vanwege de complexiteit en de tijdrovende aard van de planning en de processen voor wederopbouw en herstel van ecosystemen.

Verklaring van de Commissie

De EU en haar lidstaten zijn partij bij het Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden van de Economische Commissie van de Verenigde Naties voor Europa (VN/ECE) (het “Verdrag van Aarhus”) van 25 juni 1998.

De lidstaten zorgen ervoor dat leden van het betrokken publiek die een voldoende belang hebben of die stellen dat er inbreuk is gemaakt op een recht overeenkomstig nationaal recht, in beroep kunnen gaan bij een rechtbank of een ander bij wet ingesteld onafhankelijk en onpartijdig orgaan om de materiële of formele rechtmatigheid van de nationale herstelplannen en eventuele nalatigheden van de bevoegde autoriteiten aan te vechten, ongeacht de rol die leden van het betrokken publiek hebben gespeeld bij het voorbereiden en opstellen van dergelijke nationale herstelplannen. Dit moet in overeenstemming zijn met de desbetreffende jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie inzake toegang tot de rechter bij milieuaangelegenheden en met volledige inachtneming van de verplichtingen die de lidstaten als partij bij het Verdrag van Aarhus zijn aangegaan¹.

¹ Zie ook de mededeling “Verbetering van de toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden in de EU en haar lidstaten” (doc. 11854/20 - COM(2020) 643).